

Elżbieta Jaworska

"Aleksander Fredro jest w złym humorze (1)", Jarosław Marek Rymkiewicz, "Dialog" nr 3 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 123

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) RYMKIEWICZ Jarosław Marek: Aleksander Fredro jest w złym humorze. (1) "Dialog" 1975 nr 3 s. 100-115.

Opowieść o życiu i twórczości Fredry zamierzona została jako "naukowy romans detektywistyczny". Wyzyskując takie źródła, jak pamiętniki, korespondencja itp., autor poddaje w wątpliwość wiarygodność biografii na ich podstawie zbudowanej. Człony opowieści o młodości, podróżach, życiu rodzinnym i publicznym Fredry podporządkowane są konsekwentnie żartobliwemu pytaniu o przyczyny złego humoru pisarza. Kolejne odpowiedzi na to pytanie, skrywające w istocie problematykę całkiem serio, zostają zakwestionowane w imię prawdy naukowej. W pierwszym odcinku autor odrzucił zbudowaną z wypowiedzi Fredry i członków jego rodziny hipotezę o chorobie psychicznej pisarza. Ustosunkował się również krytycznie do koncepcji Kucharskiego, który widział w życiu Fredry realizację modelu romantycznej biografii, oraz do tezy Kołaczkowskiego o Fredrze jako człowieku czynu, wtłoczonym przez okoliczności zewnętrzne w byt domatorski.

BP/58/55

El.J.

(II) RYMKIEWICZ Jarosław Marek: Aleksander Fredro jest w złym humorze. (2). "Dialog" 1975 nr 4 s. 116-126.

W odcinku drugim opowieści o Fredrze autor kontynuuje poszukiwanie jednej zasadniczej przyczyny melancholii i depresji, towarzyszących pisarzowi przez całe życie. Relacjonuje zatem udział Fredry w odwole od Berezyny i niewolę, miłość do Zofii Skarbkowej, stratę dwóch nowo narodzonych synów, wyruszenie na wojnę w 1848 r. syna dorosłego, oskarżenie o zdradę i obrazę cesarza w 1852 r. Innymi podjętymi, a następnie porzuconymi przez autora tropami są: kwestia niezyczliwości krytyki wobec pisarza oraz warunki życia pod zaborem austriackim. Dla wszystkich tych niesprzyjających okoliczności autor znajduje w biografii Fredry przeciwwagę, co nie pozwala na jednoznaczną interpretację opisanych wydarzeń.

BP/58/56

El.J.